

Allahovo ime El-Hakim (Medina)

Hatib: dr. Abdulmuhsin ibn Muhammed el-Kasim

13. ševval 1441. po Hidžri / 5. juni 2020.

Hvala Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed Allahov rob i poslanik, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu porodicu i ashabe.

Bojte se Allaha onako kako Ga se treba bojati, i držite se najčvršćeg užeta islama.

O muslimani, ljudska priroda svjedoči da svijet ima svoga savršenog Gospodara, Kojem pripadaju svojstva apsolutnog savršenstva, uzvišenosti i ljepote, svaka hvala i pohvala. Poštivanje i veličanje Uzvišenog Allaha podrazumijeva potvrđivanje Njegovih savršenih i apsolutnih svojstava. Jedno od Njegovih lijepih imena koje je u Kur'antu spomenuto više od devedeset puta, i koje se spominje uporedo sa snagom, znanjem, primanjem pokajanja i hvalom, čijim su značenjem obuhvaćeni svaki pokret i mirovanje u kosmosu, jeste ime El-Hakim – Mudri, a El-Hakim je onaj koji je svaku stvar, u smislu stvaranja i propisivanja, postavio na njeno odgovarajuće mjesto. Suštinu i stvarnost Njegove mudrosti ne može dokučiti ljudski um, i ne mogu je izraziti ljudski jezici. Njegovom mudrošću, Njega slavi cijeli kosmos i sve što je u njemu. Uzvišeni kaže: "Allaha hvali sve što je na nebesima i na Zemlji, i On je Silni i Mudri." (El-Hadid, 1)

On je mudar i Bog na nebesima i na Zemlji: "On je Bog i na nebu i na Zemlji, On je Mudri i Sveznajući!" (Ez-Zuhraf, 84) On je pohvalio Sebe zbog Svoje mudrosti, pa je rekao: "Neka je hvaljen Allah, Čije je sve ono na nebesima i sve ono na Zemlji! Hvaljen neka bude i na onome svijetu! On je Mudri i Sveznajući." (Saba, 1) Pohvalio

je Svoje uzvišeno biće, pripisavši Mu gordost i ponos, a ajet koji o tome govori završio je potvrdom Svoje mudrosti: "Njemu ponos i dika na nebesima i na Zemlji, On je Silni i Mudri!" (El-Džasije, 37)

On ima Svoje vojske na nebesima i Zemlji, kojima upravlja kako hoće i On je Mudri: "A vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je." (El-Feth, 4)

Naš Gospodar pozvao je Musaa i poučio ga da je On El-Hakim – Mudri: "O Musa, Ja sam – Allah, Silni i Mudri!" (En-Neml, 9) Pohvalio je Svoju Knjigu da je ona Objava od Mudrog Gospodara, Koji je svaku stvar postavio na njeno mjesto, i dao joj odgovarajući stepen, i da ona sadrži potpunu mudrost: "Ovo je Knjiga čiji se ajeti pomno nižu i od vremena do vremena objavljuju, od Mudrog i Sveznajućeg." (Hud, 1) Svojom mudrošću, On daje i uskraćuje ljudima opskrbu: "Milost koju Allah podari ljudima niko ne može uskratiti, a ono što On uskrati niko ne može, poslije Njega, dati; On je silan i mudar." (Fatir, 2) Meleki su priznali svoju nemoć i manjkavost u znanju, a priznali su i da Allah posjeduje apsolutno znanje i mudrost, i predali su se Njegovoj volji: "Hvaljen neka si", rekoše oni, "mi znamo samo ono čemu si nas Ti poučio; Ti si Sveznajući i Mudri." (El-Bekara, 32)

Meleki koji nose Arš, i oni oko njega, mole Allaha da vjernicima podari oprost i uvede ih u džennete uživanja, i svoju dovu završavaju Allahovim imenom El-Hakim: "Gospodaru naš, uvedi ih u edenske vrtove, koje si im obećao, i pretke njihove i žene njihove i potomstvo njihovo – one koji su bili dobri; Ti si, uistinu, silan i mudar." (Gafir, 8)

Objava koja je spuštena poslanicima je od Mudrog. "Eto tako Allah, Silni i Mudri, objavljuje tebi, kao i onima prije tebe." (Eš-Šura, 3)

Vjerovjesnici, alejhimus-selam, dozivali su Allaha Njegovim imenom El-Hakim, moleći Ga da ispunji njihove nade i želje. Ibrahim, alejhis-selam, molio Ga je imenom El-Hakim da njegovim potomcima, nama, pošalje vjerovjesnika, koji će ih naučiti Kur'anu i vjeri: "Gospodaru naš, pošalji im poslanika, jednog od njih, koji će im ajete

Tvoje kazivati i Knjizi ih i mudrosti učiti i očistiti ih, jer Ti si, uistinu, silan i mudar!"
(El-Bekara, 129)

Ibrahim, alejhis-selam, napustio je svoj dom i učinio je hidžru tamo gdje mu je Allah naredio: "Ja se selim onamo kamo mi je Gospodar moj naredio, jer je On, uistinu, silan i mudar." (El-Ankebut, 26) Ibrahim je doživio duboku starost, ali nije imao djece, pa su meleki obradovali njegovu ženu, staricu, nerotkinju, dječakom, a ona se začudila zbog toga, pa su joj meleki rekli: "Tako je odredio Gospodar tvoj", rekoše oni, "On je mudar i sveznajući." (Ez-Zarijat, 30)

Jakub, alejhis-selam, i pored ustrajnosti i strpljivog čekanja pomoći od Allaha nakon gubitka Jusufa i njegovog brata, potvrdio je Allahovo znanje o odabiru najprikladnijeg trenutka za ispunjenje njegovih nadanja, bio je ubijeđen u Allahovu mudrost u olakšavanju i omogućavanju uzroka otklanjanja njegovih briga, i svoje nade i dove usmjerio je Njemu, dozivajući Ga imenom El-Hakim: "Nije tako", reče Jakub, "u dušama vašim je ponikla zla misao, i ja se neću jadati, nadam se da će mi ih Allah sve vratiti; uistinu On sve zna i mudar je." (Jusuf, 83)

Nakon što je prevazišao iskušenja, teškoće i prepreke, koje su mu stajale na putu, i nakon godina strpljivosti i hrabrog podnošenja, Jusuf, alejhis-selam, govori o Allahovim blagodatima i dobroti prema njemu, i potvrđuje Allahovu mudrost u svemu tome: "Allah je bio dobar prema meni kad me je iz tamnice izbavio i vas iz pustinje doveo, nakon što je šeđtan između mene i braće moje bio razdor posijao. Gospodar moj je zaista milostiv onome kome On hoće, i On, zaista, sve zna i mudar je!" (Jusuf, 100)

Allahovo ime El-Hakim sadrži značenje mudrosti u stvaranju i Njegovoj zakonodavnoj i kosmičkoj volji.

Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: "U Njegovoj snazi (izzet) sadržana je apsolutna moć, a u Njegovoj mudrosti (hikmet) sadržano je apsolutno znanje." (Šifa ul-alil)

S ova dva svojstva, Uzvišeni određuje šta hoće, i naređuje, i zabranjuje, i nagrađuje i kažnjava. Ova dva svojstva izvor su stvaranja i upravljanja. Svojom mudrošću, On je stvorio stvorenja u najljepšem skladu, među njima uspostavio najpotpuniji poredak, uredio ih na najbolji način i dao je svakom stvorenju odgovarajući oblik. Uzvišeni kaže: "Gospodar naš je onaj koji je svemu onom što je stvorio dao ono što mu je potrebno, zatim ga, kako da se time koristi nadahnuo." (Taha, 50) Allah, džellešanuhu, izazvao je Svoja stvorenja da u Njegovom stvaranju pronađu nedostatak: "... pa ponovo pogledaj vidiš li ikakav nedostatak, zatim ponovo više puta pogledaj, pogled će ti se vratiti klonuo i umoran." (El-Mulk, 3–4)

Kada bi se ūm svih ljudi spojio u jedan ūm, kako bi kreirao nešto slično Allahovom stvaranju ili bar približno onoj ljepoti, uređenosti, preciznosti s kojima je Allah stvorio kosmos i sve u njemu, on to ne bi mogao učiniti. Zato je Allah, džellešanuhu, naredio ljudima da razmišljaju o mudrostima, ljepoti i savršenstvu u Njegovom stvaranju, pa je rekao: "Reci: 'Posmatrajte ono što je na nebesima i na Zemlji!'" (Junus, 101)

Allah, džellešanuhu, iz Svoje mudrosti, upoznao je Svoja stvorenja sa Svojim uzvišenim bićem, sa islamom i njegovim naredbama i zabranama, i objavio je Svoju Knjigu, u kojoj je pojasnio da prima naše pokajanje, i da nema uspjeha na dunjaluku i ahiretu osim s vjerom. Neki su učenjaci rekli: "Da u Njegovim propisima i šerijatu nema druge mudrosti, osim ove velike mudrosti, koja je osnova svakog dobra i najpotpuniji užitak, bilo bi dovoljno."

On je mudar u Svojoj kosmičkoj volji, iskušava Svoje robeve neugodnostima, kako bi ih odgojio i podigao njihovu deredžu. Čovjeku je naređeno da vjeruje i bude zadovoljan Allahovom odredbom i da poduzima sve propisane mjere i korake da bi se sačuvalo Njegove odredbe, tako što jednu odredbu suzbija drugom odredbom, a ono što ne može suzbiti, kao što je smrt bližnjeg i sl., prihvatiće draga srca, predati se Allahovoj volji, svjedočiti Allahovu moć u provođenju Njegove volje, i pravednost u Njegovoj odredbi, i mudrost u njenom događanju baš njemu, i da ga nije moglo

zaobići ono što ga je zadesilo, a da ga nije moglo zadesiti ono što ga je zaobišlo, i da tako nalažu Allahova pravda i mudrost.

Uzvišeni Allah otkrio je neke mudrosti Svojim robovima, kao što je mudrost objavljuvanja Kur'ana – da učvrsti vjernike, uputi ih na Pravi put i obraduje ih radosnom viješću. Uzvišeni kaže: "Reci: 'Od Gospodara tvoga objavljuje ga melek Džibril kao istinu, da još više učvrsti vjernike u vjerovanju, i da bude putokaz i radosna vijest svim muslimanima.'" (En-Nahl, 102)

On je poslao poslanike da niko od ljudi ne bi imao opravdanje da nije znao Njegovu vjeru: "... o poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali." (En-Nisa, 165)

Pojasnio je da je mudrost iskušavanja ljudi da se pokaže iskrenost i strpljivost vjernika: "Misle li ljudi da će biti ostavljeni na miru ako kažu: 'Mi vjerujemo!' i da u iskušenje neće biti dovedeni? A Mi smo u iskušenje dovodili i one prije njih, da bi Allah sigurno ukazao na one koji govore istinu i na one koji lažu." (El-Ankebut, 2–3)

Njegova je mudrost da je znanje o gajbu – nevidljivom sakrio od Svojih stvorenja i sačuvao za Sebe, pa je rekao: "On zna nevidljivi i vidljivi svijet, i On je mudar i sveznajući." (El-En'am, 73)

O muslimani, Allahu Jedinom pripada stvaranje i upravljanje. On, u Svom kosmosu, čini ono što hoće, a u Svom vjerozakonu, šerijatu, propisuje ono što želi. Njemu se ne postavljaju pitanja, i ničija sugestija i zamjerka ne može narušiti Njegovu mudrost. "On neće biti pitan za ono što radi, a oni će biti pitani." (El-Enbija, 23)

Čovjek je obavezan činiti ibadet Allahu u skladu sa značenjem i implikacijama Njegovog imena El-Hakim. Kada bude ubijeden u Allahovu mudrost u svakoj stvari, uživat će u Allahovom savršenom i skladnom stvaranju i razmišljat će o njemu, poštovat će Njegov vjerozakon i bojat će Ga se, stidjet će se svojih grijeha, predat će se Njegovim naredbama i zabranama, i radovat će se spoznaji da je upravo njega Allah odabrao i uputio ka ovoj vjeri, iz Njemu znane mudrosti, i da je šerijat propisan

od Mudrog kako bi usrećio čovječanstvo, a ako ga zadesi iskušenje, bit će zadovoljan Allahovom odredbom i prihvatiće da je ono što mu je On odredio dobro za njega: "... ne volite nešto, a ono može biti dobro za vas" (El-Bekara, 216), i da se iza toga krije mudrost koju on ne može dokučiti i da, i u blagostanju i nevolji, uživa Njegove blagodati. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Čudan li je primjer vjernika! U kakvoj se god situaciji nađe, on je na dobitku i takav slučaj nije ni sa kim drugim osim s vjernikom: ako ga zadesi kakvo dobro, on zahvali Allahu i bude nagrađen zbog toga, a ako ga zadesi šta loše, on se strpi, pa mu i to donese nagradu od Allaha." (Muslim)

Prihvati život onakvim kako ga je Allah stvorio i htio Svojom voljom, Svojim serijatom i odredbom, i prepusti svoj slučaj Mudrom, On će ti dati i više nego što želiš. Uzvišeni kaže: "Allah svjedoči da nema drugog boga osim Njega – a i meleki i učeni – i da On postupa pravedno. Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog!" (Ali Imran, 18)

O muslimani, Allah, džellešanuhu, upoznao je Svoje robe sa suštinskim i načelnim značenjima i smisлом Njegovog stvaranja i upravljanja, ali ne i sa onim njegovim najsuptilnijim i najpreciznijim detaljima. U pogledu značenja koja su im ostala skrivena, i onoga što ne znaju o Njegovom stvaranju, upravljanju i odredbi, dovoljna je spoznaja o Allahovoј neizmjernoј mudrosti u stvaranju, makar i ne poznavali njegove detalje, i da je to skriveno znanje koje je Allah, džellešanuhu, sačuvao za sebe.

Znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate na Njegovog vjerovjesnika, pa je rekao u Svojoj mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljavaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

